

ΔΡΑΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τίτλος Προγράμματος

«Ρήγας Βελεστινλής: ο σπορέας της ελευθερίας και των δημοκρατικών αξιών»

Επίπεδο/Βαθμίδα

Ε' – ΣΤ' Δημοτικού

Γνωστικά αντικείμενα

Ιστορία

Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

Εργαστήρια Δεξιοτήτων

Τάξη

ΣΤ'

Προγράμματα Σπουδών

1. Ιστορία, 2. Κοινωνική & Πολιτική Αγωγή, 3. Εργαστήρια Δεξιοτήτων, 4. Δράσεις Ενεργού Πολίτη

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα ανά Πρόγραμμα Σπουδών

Πρόγραμμα Σπουδών Ιστορίας (ΦΕΚ 507/02-02-2023)

Γενικοί ιστορικοί στόχοι:

- Να αξιολογούν το έργο ιστορικών προσώπων και να περιγράφουν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι σημαντικές προσωπικότητες στην Ιστορία.
- Να περιγράφουν τον ρόλο των ιστορικών προσώπων στην υπεράσπιση της ελευθερίας, της δημοκρατίας, των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.
- Να δομούν περιεχόμενο, οργανώνοντας αυτό ή τα επιμέρους στοιχεία του (π.χ. γεγονότα, θεσμούς) με πολυτροπικά κείμενα (πίνακες, σχεδιαγράμματα, καταλόγους).

Στόχοι σε σχέση με την έρευνα:

- Να ασκηθούν στην επιτόπια ή και ψηφιακή πρόσβαση για την άντληση ιστορικών στοιχείων που διαθέτουν μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία, ιστορικά αρχεία, βιβλιοθήκες κ.ά.
- Να κατακτήσουν τη γνώση μέσω της διερευνητικής μάθησης με τρόπο κριτικό και δημιουργικό.
- Να μελετούν αναστοχαστικά τις ιστορικές πηγές και να επεξεργάζονται το υλικό τους για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Πρόγραμμα Σπουδών Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (ΦΕΚ 506/02-02-2023)

- Να αναγνωρίζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου

Εργαστήρια Δεξιοτήτων-Κύκλοι στοχοθεσίας (ΦΕΚ 3567/04-08-2021):

- Δεξιότητες 21^{ου} αιώνα (A1), Ψηφιακή μάθηση (A2), Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας (A3)
- Δεξιότητες ζωής: Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (B1) (γνώση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ενεργός συμμετοχή σε κοινωνικές διεργασίες)

Πρόγραμμα Σπουδών Ενεργού Πολίτη:

- Στόχος 16^{ος}: Να συμμετέχουν σε δράσεις που ενισχύουν τη συλλογικότητα, όπως η οργάνωση σχολικών εκδηλώσεων για την προώθηση της ισότητας και του σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα.

17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης

- Στόχος Βιώσιμης Ανάπτυξης (16^{ος}): Ειρήνη, Δικαιοσύνη και Ισχυροί Θεσμοί (ΦΕΚ 6048/01-11-2024)

Θεματική Ενότητα

Γνωστικό αντικείμενο της Ιστορίας:

Ο Νεοελληνικός Διαφωτισμός: Ρήγας Βελεστινλής και Αδαμάντιος Κοραής

Γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής:

Η ζωή στην κοινότητα και στον ευρύτερο κόσμο: Ανθρώπινα δικαιώματα και ανθρώπινη ανάπτυξη

Γνωστικό αντικείμενο των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων - Θεματικές Ενότητες:

- Φροντίζω το Περιβάλλον: Παγκόσμια και τοπική πολιτιστική κληρονομιά.
- Ενδιαφέρομαι και ενεργώ: Ανθρώπινα δικαιώματα

Λέξεις που προσδιορίζουν το πρόγραμμα

Δημοκρατικές αξίες, δικαιώματα του ανθρώπου

Σύντομη Περιγραφή του Προγράμματος

Το πρόγραμμα αποβλέπει στην ανάπτυξη δεσμού των μαθητών/τριών με το έργο του Ρήγα. Ειδικότερα, αποσκοπεί (α) στη γνωριμία των μαθητών/τριών με τις δημοκρατικές αξίες που διαπνέουν το έργο του Ρήγα Βελεστινλή, (β) στην ανάδειξη της επίδρασης των ιδεών του για τα δικαιώματα του ανθρώπου στη σύγχρονη νομοθεσία όπως το Σύνταγμα της Ελλάδας και (γ) στη σύνδεση αυτών των δικαιωμάτων στην καθημερινή τους ζωή στο σχολείο («Χάρτα της τάξης», «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας σχολείου»).

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σε σχέση με την Ιστορία:

- Να αναλύουν το όραμα του Ρήγα Βελεστινλή ως προς τα δικαιώματα του ανθρώπου.

- Να αξιολογούν το έργο του Ρήγα Βελεστινλή για την προσφορά του στην ελληνική επανάσταση.
- Να αποκωδικοποιούν τους συμβολισμούς στη Χάρτα του Ρήγα Βελεστινλή.
- Να αναλύουν-ερμηνεύουν έργα τέχνης που αναπαριστούν τον Ρήγα Βελεστινλή.

Σε σχέση με την έρευνα:

- Να διερευνούν πηγές (κείμενα, συνεντεύξεις, εκθέματα μουσείων, έργα τέχνης, βιβλιοθήκες) για τη συλλογή στοιχείων για τον Ρήγα Βελεστινλή και να συνάγουν συμπεράσματα για το έργο του.

Σε σχέση με την Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή:

- Να προσδιορίζουν τις βασικές δημοκρατικές αξίες και τα δικαιώματα του ανθρώπου στο έργο του Ρήγα Βελεστινλή.

Σε σχέση με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων:

- Να συγκρίνουν το Σύνταγμα της σύγχρονης Ελλάδας με τις δημοκρατικές αρχές που διακηρύσσει ο Ρήγας Βελεστινλής στο έργο του.
- Να συμμετέχουν στη συγγραφή πολυτροπικού κειμένου (π.χ. το καταστατικό δικαιωμάτων/υποχρεώσεων σε μια μικροκοινότητα όπως Συμβόλαιο της τάξης ή/και Εσωτερικός Κανονισμός της σχολικής μονάδας) εμπνεόμενοι/ες από τις δημοκρατικές αρχές του έργου του Ρήγα Βελεστινλή.

Σε σχέση με τη Βιώσιμη Ανάπτυξη:

- Να συμμετέχουν σε συλλογικές δράσεις ανάδειξης του έργου ιστορικού προσώπου του τόπου (του Ρήγα Βελεστινλή) με θέμα τις δημοκρατικές αξίες στο έργο του και τον σεβασμό στα δικαιώματα του ανθρώπου.

Πεδίο Υλοποίησης

Προορισμοί γύρω από το σχολείο (σε απόσταση περπατήματος) ή προορισμοί σε απόσταση από το σχολείο (απαιτείται η μετάβαση με συγκοινωνιακό μέσο)

Αναλόγως του τόπου και της τοποθεσίας του σχολείου, εκπαιδευτικές επισκέψεις για τη μελέτη δημόσιων γλυπτών:

- (α) Ανδριάντας του Ρήγα στην πλατεία Ρήγα Φεραίου (1985) έργο Μέμου Μακρή (Βόλος),
- (β) Ανδριάντας του Ρήγα, έργο Θύμιου Πανουργιά και Ηλία Καντζιλιέρη (Βελεστίνο),
- (γ) Προτομή του Ρήγα (1926) έργο Πέτρου Ρούμπου (Βελεστίνο)
- (δ) Μαρμάρινος σταυρός αφιερωμένος στη μνήμη του Ρήγα (προαύλιο Ιερού Ναού των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Βελεστίνου),
- (ε) Προτομή του Ρήγα Βελεστινλή, έργο του Κώστα Ριζόπουλου (Βελεστίνο)

Αναλόγως του τόπου και της τοποθεσίας του σχολείου, εκπαιδευτικές επισκέψεις για τη μελέτη του έργου του σε χώρους πολιτισμού:

- (α) Εκθεσιακό Κέντρο «Ρήγας Βελεστινλής» (Βελεστίνο),
- (β) Ελληνομουσείο -Το σχολείο του Ρήγα (Ζαγορά)

Αξιοποίηση ψηφιακών πόρων (ενδεικτικά)

Google maps:

Χάρτες πόλεων και κοινοτήτων για τον εντοπισμό της ονομασίας οδού Ρήγα Φεραίου στην Π.Ε. Μαγνησίας (π.χ. Βόλος, Βελεστίνο, Ζαγορά, Αγριά, Αλμυρός, Ευξεινούπολη, Σκιάθος) και στη Βιέννη (Rhigassgasse).

Δορυφορικοί χάρτες πόλεων και κοινοτήτων για τον εντοπισμό αγαλμάτων του Ρήγα Βελεστινλή σε ελληνικές πόλεις και στο Βελιγράδι.

Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνο-Ρήγα:

(<https://www.rhigassociety.gr/new/%ce%b7-%ce%b6%cf%89%ce%ae-%ce%ba%ce%b1%ce%b9-%cf%84%ce%bf-%ce%ad%cf%81%ce%b3%ce%bf-%cf%84%ce%bf%cf%85-%cf%81%ce%b7%ce%b3%ce%b1/>)

Συσσωρευτές Πολιτιστικού Περιεχομένου:

- SearchCulture (<https://www.searchculture.gr/aggregator/persons/-561989150>)
- Europeana (<https://www.europeana.eu/el/collections/person/145753-rigas-velestinlis>)

Εθνικός Συσσωρευτής Εκπαιδευτικού Περιεχομένου: Φωτόδενδρο

Εκπαιδευτική πλατφόρμα Ιδρύματος Ωνάση (Onassis education): Ενότητα «Ο Ρήγας και η εποχή του» (<https://classroom.onassis.org/course/view.php?id=23>)

Εικόνες δημοσίων γλυπτών:

Αθήνα: Ανδριάντας του Ρήγα Βελεστινλή στη είσοδο του Πανεπιστημίου Αθηνών, έργο του Ι. Κόσσου (1871)

Βόλος: Ανδριάντας του Ρήγα στην πλατεία Ρήγα Φεραίου, έργο Μέμου Μακρή, (1985)

Βελεστίνο: Ανδριάντας του Ρήγα, έργο Θύμιου Πανουργιά και Ηλία Καντζιλιέρη

Λάρισα: Ανδριάντας του Ρήγα στον αύλειο χώρο του 4^{ου} Γυμνασίου-Λυκείου, έργο του Μίμη Γεντέκου (1948), Ανδριάντας του Ρήγα στην πλατεία Ρήγα Φεραίου, έργο του Σπύρου Γογγάκη (1974)

Εικαστικά έργα (ενδεικτικά):

- Θεόφιλος Χατζημιχαήλ, Ο Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής υποβαστάζουν την Ελλάδα» (1911)
- Θεόφιλος Χατζημιχαήλ, Ο Ρήγας εξάπτων το φρόνημα των Ελλήνων (χ.χ.)
- Θεόφιλος Χατζημιχαήλ, Η Ελλάς αναγεννάται και ο Φεραίος (χ.χ.)
- Παναγιώτης Ζωγράφος, Πτώσις της Κωνσταντινουπόλεως (1836)
- Δημήτρης Μυταράς, Ρήγας Φεραίος (1987)
- Τσοτσώνης Βλάσης, Ρήγας Φεραίος (χ.χ.)
- Παχής Χαράλαμπος, Ο Ρήγας Φεραίος (1871)
- Κόντογλου Φώτης, Ρήγας Βελεστινλής (1939-1940)
- Ανωύμου, Ρήγας Φεραίος (1979)
- Ανωύμου, Ο Μακεδονομάχος Κώστας Γαρέφης στεφανώνεται από το Ρήγα Βελεστινλή, (1904-1908) (σκίτσο)
- Βασιλείου Σπύρος, Ρήγας Βελεστινλής (1943) (χαρακτική- ξυλογραφία)
- Μαγγιώρου Λουκία, Ρήγας Φεραίος (1943-1945) (χαρακτική- ξυλογραφία)
- Κατράκη Βάσω, Ρήγας Βελεστινλής (1943) (χαρακτική- ξυλογραφία)
- Αργυρός Ουμβέρτος, Ρήγας Φεραίος (1949) (χαλκογραφία)

Εικόνες αναθηματικών πλακών σε κτήρια:

- Βιέννη: Ιερός Ναός Αγίου Γεωργίου και Σπίτι Ρήγα Φεραίου-Βελεστινλή (οδός Rotenturmstraße 21)
- Βελιγράδι: Μουσείο-Πύργος Νεμπόισα:
(https://www.zvoura.gr/belgade_o_pirgos_pou_thanatwthike_o_rigas_velstilnis/)

Ντοκιμαντέρ «Ρήγας Βελεστινλής 1757-1798» του Γιώργου Λάγδαρη (διάρκειας 34:17) με θέμα τη ζωή του Ρήγα (έρευνα-κείμενο Δημήτρης Καραμπερόπουλος, αφήγηση Σταύρος Μαβίδης, μουσική Ανδρέας Κατσιγιάννης) <https://www.youtube.com/watch?v=klZsouta-W8>

Εκπομπή «ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗΣ» από το αρχείο της ΕΡΤ <https://archive.ert.gr/7916/> (έτος 1999, διάρκεια 46:15). Ιστορικοί και μελετητές του έργου του Ρήγα σκιαγραφούν το πορτρέτο του.

Ρήσεις του Ρήγα από τα έργα του:

<https://www.gnomikologikon.gr/authquotes.php?auth=1197>

Φάσεις Υλοποίησης

Διερεύνηση (1 ώρα)

Σύνδεση του θέματος με τη σχετική ενότητα του σχολικού βιβλίου της Ιστορίας και με τον τόπο κατοικίας των μαθητών/τριών (πόλη/κοινότητα Μαγνησίας) ή/και την ελληνική επικράτεια.

A) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Μέσω ερωτήματος προβληματισμού για τον τρόπο που η πόλη/η κοινότητα/η Ελλάδα αναγνώρισαν την αξία του έργου του Ρήγα Βελεστινλή, οι μαθητές/τριες εντοπίζουν τεκμήρια σε χάρτες, νομίσματα και γραμματόσημα.

Ερώτημα (ενδεικτικά): Η πόλη/κοινότητα/Ελλάδα έχει αναγνωρίσει την αξία του έργου του Ρήγα; Με ποιο τρόπο;

Οι μαθητές/τριες σε ομάδες μελετούν (αναλόγως του διαθέσιμου έντυπου ή ψηφιακού υλικού):

- Χάρτη της πόλης/κοινότητας όπου εντοπίζουν όνομα οδού αφιερωμένης στον Ρήγα (εάν στην πόλη/κοινότητα που βρίσκεται το σχολείο υπάρχει οδός Ρήγα Φεραίου).
- Διαδικτυακό χάρτη της πόλης (google maps) όπου εντοπίζουν δημόσιο γλυπτό του Ρήγα Βελεστινλή (εάν στην πόλη/κοινότητα που βρίσκεται το σχολείο υπάρχει γλυπτό)
- Έργο του Θεόφιλου «Ρήγας Βελεστινλής και ο Αδαμάντιος Κοραής υποβαστάζουν την Ελλάδα» (1911).
- Νομίσματα:
 - Εθνική όψη ελληνικού κέρματος των 10 λεπτών του Ευρώ,
 - Οπίσθια όψη κέρματος 50 δραχμών (Έτος Ρήγα Φεραίου 1998, Τράπεζα της Ελλάδος),

- Χαρτονόμισμα 200 δραχμών (1996, Τράπεζα της Ελλάδος)
- Γραμματόσημα:
 - Έκδοση 2007 (250 χρόνια από τη γέννηση του Ρήγα Φεραίου),
 - Έκδοση 1997 (έτος Ρήγα Φεραίου 1998),
 - Έκδοση 1930 (Επέτειος 100 ετών της Ανεξαρτησίας της Ελλάδος)

B) ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Βάσει της μελέτης ενός ή περισσότερων εκ των ανωτέρω πηγών, οι μαθητές/τριες διατυπώνουν το βασικό ερώτημα «Γιατί το έργο του Ρήγα θεωρήθηκε σημαντικό και οι πόλεις/οι κοινότητες/η Ελλάδα τον τιμούν;»

Προετοιμασία/Σχεδιασμός (2 διδακτικές ώρες)

1. ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Προτεινόμενες δραστηριότητες:

Βάσει του βασικού ερωτήματος της προηγούμενης φάσης και παρακινούμενοι/ες από τις φράσεις που εμπεριέχονται στην ενότητα για τον Ρήγα Βελεστινλή στο σχολικό τους βιβλίο Ιστορίας «*Το συγγραφικό και εκδοτικό του έργο είναι μεγάλο*» και «*Ο Ρήγας Βελεστινλής οραματιζόταν [...] τη δημιουργία ενός ευνομούμενου δημοκρατικού κράτους*» οι μαθητές/τριες εξειδικεύουν το βασικό ερώτημα διατυπώνοντας ερευνητικά ερωτήματα σχετικά με το έργο του. Ενδεικτικά:

- Ποια είναι τα έργα που δημιούργησε; Ποιο είναι το περιεχόμενό τους;
- Ποια έργα του Ρήγα προετοίμασαν την ελληνική επανάσταση και πώς;
- Πώς θεωρεί ο Ρήγας Βελεστινλής ότι πρέπει να είναι το ευνομούμενο δημοκρατικό κράτος (ποιες δημοκρατικές αξίες θεωρεί ότι χρειάζεται να εφαρμόζει);
- Οι δημοκρατικές αξίες που πρεσβεύει ο Ρήγας αποδεκτές σήμερα;
- Πώς αναπαρίσταται ο Ρήγας Βελεστινλής σε έργα τέχνης συγκεκριμένα, σε ποια στοιχεία του έργου του εστιάζουν οι καλλιτέχνες;

2. ΧΩΡΙΣΜΟΣ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ-ΑΝΑΘΕΣΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

Βάσει του περιεχομένου των ερευνητικών ερωτημάτων οι μαθητές/τριες χωρίζονται σε ομάδες.

Προτείνονται τέσσερις ομάδες. Η αποστολή κάθε ομάδας συσχετίζεται με τα προαναφερθέντα ερευνητικά ερωτήματα:

Ομάδα ιστορικών (συλλογή και επεξεργασία στοιχείων περί του είδους και του περιεχομένου των έργων του Ρήγα και της συμβολής τους στην ελληνική επανάσταση)

Ομάδα νομικών-συνταγματολόγων (συλλογή και επεξεργασία στοιχείων περί των δημοκρατικών αξιών στο έργο του Ρήγα)

Ομάδα χαρτογράφων (αποκωδικοποίηση των συμβολισμών της Χάρτας του Ρήγα)

Ομάδα καλλιτεχνών (συλλογή και επεξεργασία στοιχείων για τον τρόπο που οι καλλιτέχνες αναπαρέστησαν τον Ρήγα σε έργα ζωγραφικής και ανδριάντες)

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΔΙΟΥ

Προτεινόμενες δραστηριότητες για την προετοιμασία της έρευνας στο πεδίο:

- Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους πολιτισμού: Εκθεσιακό Κέντρο «Ρήγας Βελεστινλής» & ανδριάντας Ρήγα (Βελεστίνο), Πλατεία Ρήγα Φεραίου & ανδριάντας Ρήγα (Βόλος).
- Εργαλεία μελέτης πεδίου: Οι μαθητές/τριες δημιουργούν κλείδες παρατήρησης, πρωτόκολλο συνεντεύξεων, επιλέγουν εργαλεία φωτογράφισης, εξοικειώνονται με τη βασική ρουτίνα ανάλυσης εικόνας και έργου τέχνης (τι βλέπω-τι σκέφτομαι-τι αναρωτιέμαι).
- Κατανομή αρμοδιοτήτων στα μέλη κάθε ομάδας (π.χ. αναγνώστης ή/και συνεντευκτής, γραμματέας ή/και ηχολήπτης, φωτογράφος, συντονιστής).
- Επικοινωνία με φορείς: Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνου-Ρήγα, Γενικά Αρχεία Κράτους Μαγνησίας, ιστοριοδίφες της περιοχής, συγγραφείς παιδικών βιβλίων για τον Ρήγα Βελεστινλή.

Υλοποίηση (5 διδακτικές ώρες)

1. ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΕΡΕΥΝΩΝ-ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

Προτεινόμενες δραστηριότητες;

A) Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους πολιτισμού για τη συλλογή δεδομένων μέσω κλείδας παρατήρησης ή/και πρωτοκόλλου συνεντεύξεων (βλ. εργαλεία συλλογής δεδομένων) βάσει του ερευνητικού ερωτήματος κάθε ομάδας.

Οργάνωση των δεδομένων κάθε ομάδας βάσει γραφικών οργανωτών (π.χ. εννοιολογικοί χάρτες, αραχνογράμματα, πίνακες), ανάλυση των δεδομένων και συναγωγή συμπερασμάτων βάσει του ερευνητικού ερωτήματος κάθε ομάδας.

B) Μελέτη συγκεκριμένων ψηφιακών πηγών στο διαδίκτυο (π.χ. βάσει των Συσσωρευτών Πολιτιστικού Περιεχομένου) για τη συλλογή δεδομένων βάσει του ερευνητικού ερωτήματος

κάθε ομάδας. Για λόγους εξοικονόμηση χρόνου προτείνεται η μελέτη συγκεκριμένων πηγών προεπιλεγμένων από τον/την εκπαιδευτικό ή η αναζήτηση υλικού να πραγματοποιηθεί υπό την καθοδήγησή του/της (π.χ. να υποστηρίξει τους/τις μαθητές/τριες στον τρόπο αναζήτησης τεκμηρίων στους Συσσωρευτές Πολιτιστικού περιεχομένου «SearchCulture», «Europeana»). Οργάνωση των δεδομένων σε ψηφιακό ή έντυπο μέσο καταγραφής βάσει γραφικών οργανωτών (π.χ. εννοιολογικοί χάρτες, αραχνογράμματα, πίνακες), ανάλυση των δεδομένων και συναγωγή συμπερασμάτων βάσει του ερευνητικού ερωτήματος κάθε ομάδας.

Γ) Παρουσίαση των συμπερασμάτων κάθε ομάδας στην ολομέλεια και ακολούθως σύνθεση των συμπερασμάτων όλων των ομάδων επί πίνακα (π.χ. mind map, θεματικός τοίχος).

2. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΕΛΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σκοπός: Σύνδεση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των δημοκρατικών αξιών για το ευνομούμενο κράτος που πρέσβευε ο Ρήγας Βελεστινλής με την σύγχρονη πραγματικότητα (π.χ. Σύνταγμα της Ελλάδας, Κανονισμός τάξης, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του σχολείου).

Συγγραφή φυλλαδίου (π.χ. δίφυλλου) έντυπου ή ψηφιακού με άρθρα για τα δικαιώματα του ανθρώπου στο έργο του Ρήγα (π.χ. από το έργο «Νέα Πολιτική Διοίκηση των κατοίκων της Ρούμελης, της Μικράς Ασίας, των Μεσογείων Νήσων και της Βλαχομπογδανίας-Τα δίκαια του ανθρώπου» που έχει ήδη μελετήσει η ομάδα των νομικών) και των αντίστοιχων άρθρων του Συντάγματος της Ελλάδας (π.χ. άρθρα 1-20).

Καλλιτεχνική επιμέλεια της προμετωπίδας του φυλλαδίου με την αξιοποίηση συμβολισμών. Για τη δημιουργία του φυλλαδίου συνεισφέρουν όλες οι ομάδες. Ενδεχομένως, αναπροσαρμόζεται η αποστολή κάθε ομάδας. Για παράδειγμα η ομάδα των ιστορικών μελετούν και επιλέγουν τα άρθρα από το Σύνταγμα της Ελλάδας και συνεργάζονται στενά με την ομάδα των νομικών που έχει ήδη μελετήσει το έργο του Ρήγα, ενώ η ομάδα των χαρτογράφων συνεργάζεται με την ομάδα των καλλιτεχνών συζητώντας και επιμερίζοντας το έργο της εικονογράφησης του φυλλαδίου.

Εναλλακτικά:

Συγγραφή της «Χάρτας της τάξης» ή του Εσωτερικού Κανονισμού του Σχολείου (σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή) ως προς τη χρηστή διαχείριση στην μικροκοινότητα της τάξης ή του σχολείου βάσει δημοκρατικών αξιών και των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Καλλιτεχνική επιμέλεια της προμετωπίδας-εξώφυλλου της «Χάρτας της τάξης» με την αξιοποίηση συμβολισμών. Ενδεχομένως, αναπροσαρμόζεται η αποστολή κάθε ομάδας (βλ. ανωτέρω).

Επικοινωνία-Διάχυση (1 διδακτική ώρα)

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα

Παρουσίαση του τελικού έργου σε τμήματα άλλων τάξεων του σχολείου (π.χ. σε τμήματα Ε΄ τάξης) ή άλλου σχολείου (π.χ. στο δίκτυο του σχολείου με άλλα σχολεία της περιοχής ή της Ελλάδας) ή/και ανάρτηση στον ιστότοπο του σχολείου.

Το κείμενο των μαθητών/τριών θα συμπεριληφθεί στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του σχολείου.

Αναστοχασμός (1 διδακτική ώρα)

Διάρκεια: 1 διδακτική ώρα

Οι μαθητές/τριες αναστοχάζονται είτε ομαδικά είτε ατομικά (α) επί της ερευνητικής διαδικασίας, (β) των γνώσεων ή εντυπώσεων που απέκομισαν.

Προτεινόμενες δραστηριότητες:

- ΚΛΕΙΔΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
(ενδεικτικές ερωτήσεις):
 - Οι κλειδες συλλογής δεδομένων που δημιουργήσαμε ήταν κατάλληλα δομημένες για την εργασία της ομάδας μας;
 - Οι πηγές που μελετήσαμε ήταν κατάλληλες ή αρκετές ή αξιόπιστες για να καταλήξει η ομάδα μας σε συμπεράσματα;
 - Μελετήσαμε συστηματικά τις πηγές (π.χ. με γραφήματα, σημειώσεις) για να αντλήσουμε στοιχεία;

- ΚΑΡΤΑ ΕΞΟΔΟΥ (ενδεικτικά):
 - Τι με εντυπωσίασε από όσα έμαθα για το έργο του Ρήγα;
 - Τι κατάλαβα για τον τρόπο διακυβέρνησης ενός ευνομούμενου κράτους;
 - Εάν ταξίδευα στον χρόνο για να συναντήσω τον Ρήγα Βελεστινλή και του ζητούσα να γράψει ένα άρθρο για τα δικαιώματα των παιδιών, τι θα ήθελα να λέει αυτό το άρθρο;

Σχεδιασμός Δράσης

Αναστασία Φακίδου, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ70 1^{ης} Θέσης Π/βάθμιας Εκπ/σης Μαγνησίας

Ελισάβετ Αντωνίου, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ60 Π/βάθμιας Εκπ/σης Μαγνησίας

Ευαγγελία Κουκουρίκη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Ειδικής Αγωγής & Ενταξιακής Εκπ/σης Π/βάθμιας Εκπ/σης Μαγνησίας